

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/219/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118012144
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2118012144.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Martina Žovince, v trestnej veci odsúdeného A. U., o sťažnosti prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 12.10.2018, č.k. 9PP/117/2018, na neverejnom zasadnutí dňa 16.05.2019, takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje

II. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa žiadosť odsúdeného A. U., nar. X.X.XXXX v X., naposledy bytom S. Y., R. M. XXXX/XX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 20.06.2016 sp. zn. 1T/44/2016, zamietá.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 12.10.2018, č.k. 9PP/117/2018, prvostupňový súd rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona tak, že odsúdeného A. U., nar. XX.XX.XXXX v X., nap. bytom: S. Y., R. M. XXXX/XX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu uložil Okresný súd Ružomberok trestným rozkazom zo dňa 12.04.2017, sp. zn. 8T/30/2017 podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona v trvaní 17 mesiacov nepodmiennečne, ktorý vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a Okresný súd Ružomberok trestným rozkazom zo dňa 20.06.2016, sp. zn. 1T/44/2016 v spojení s uznesením Okresného súdu Ružomberok zo dňa 14.08.2017 sp. zn. 1T/44/2016 podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona v trvaní 10 mesiacov nepodmiennečne, ktorý vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Taktiež bola odsúdenému podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona odsúdenému určená skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky.

Z hodnotenia odsúdeného prvostupňový súd zistil, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas jeho pobytu v ústave je na požadovanej úrovni. Pokyny a príkazy príslušníkov rešpektuje. Pri plnení povinností, ktoré mu vyplývajú z ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa, neboli zaznamenané nedostatky. Dňa 16.05.2018 mu bola udelená disciplinárna odmena - pochvala, za plnenie pracovných povinností. Disciplinárne potrestaný nebol. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania je stredné (opakovane súdne trestaný, časté požívanie alkoholu).

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho uznesenia ďalej uvádza, že u odsúdeného sú splnené podmienky na jeho podmienené prepustenie a to s poukazom na tú skutočnosť, že absolvoval ambulantnú protialkoholickú liečbu a taktiež s poukazom na to skutočnosť, že je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody. Doposiaľ na jeho osobu nebolo vplývané tým najprísnejším trestom, ktorý je spojený s odňatím osobnej slobody, a preto nemožno prezumovať, že tento trest nie je schopný naplniť svoj účel, nakoľko v opačnom prípade by bol spochybnený samotný účel trestu odňatia slobody a v prípade akejkoľvek recidívy by podmienené prepustenie bolo de facto vylúčené. Skutočnosť, že sa odsúdený v skúšobnej dobe dopustil trestného činu bola zohľadnená pri premene podmieneného trestu

na nepodmienečný a jeho následným výkonom. Správanie odsúdeného v ústave na výkon trestu odňatia slobody bolo po celý čas v súlade s ústavným poriadkom, dokonca mu bola udelená disciplinárna odmena. Za takto zisteného skutkového stavu má súd za to, že je na mieste dať odsúdenému šancu podmiennečným prepustením a určením skúšobnej doby v trvaní 4 rokov.

Proti tomuto uzneseniu, bezprostredne po jeho vyhlásení, podal sťažnosť prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava, ktorú bližšie odôvodnil tým, že vydané rozhodnutie považuje za vydané v rozpore so zákonom. U odsúdenému síce možno s poukazom na pozitívne hodnotené správanie počas výkonu trestu odňatia slobody konštatovať splnenie tzv. prvej materiálnej podmienky, avšak so závermi súdu ohľadom splnenia tzv. druhej materiálnej podmienky sa stotožniť nemožno. Odsúdený spĺňa charakteristiky tzv. špeciálneho recidivistu, nakoľko bol trestnými rozkazmi Okresného súdu Ružomberok pod sp. zn. 1T 44/2016 zo dňa 20.06.2016 a sp. zn. 8T 30/2017 zo dňa 12.04.2017 odsúdený celkom za 3 skutky právne kvalifikované ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Tieto skutky boli spáchané na totožnom mieste, obdobným spôsobom a voči tej istej poškodenej - družke. Špecifikom uvedenej trestnej činnosti je charakter skutkov ako domáceho násillia, nemožno pritom prehliadnuť, že právom reprobované konanie odsúdeného sa neprejavilo len verbálnej, ale aj fyzickým - násilným konaním. Takto zistené skutočnosti v žiadnom prípade nezodpovedajú atribútom prognózy riadneho života, pričom v prípade odsúdeného aj ústav hodnotil riziko sociálneho zlyhania až ako stredné. Ďalej uvádza, že skutočnosť, že odsúdenému bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody pri aplikácii ustanovenia § 49 ods. 2 Trestného zákona, v žiadnom prípade nebráni, aby súd prihliadol na spáchanie ďalšieho trestného činu v skúšobnej dobe pri posudzovaní materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 194 Trestného poriadku, ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

- a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Odsúdený momentálne vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 20.06.2016 sp. zn. 1T/44/2016. Žiadosťou zo dňa 13.08.2018 odsúdený požiadal o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Trest odňatia slobody vo výmere 17 mesiacov uložený odsúdenému trestným rozkazom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 12.04.2017, sp. zn. 8T/30/2017 dňa 03.12.2018 už vykonal.

Následne dňa 12.10.2018 bolo rozhodnuté o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, zároveň v zmysle § 68 ods. 1 Trestného poriadku prvostupňový súd určil skúšobnú dobu v trvaní 4 roky.

Prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí správne uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku podmiennečného prepustenia, teda vykonanie príslušnej časti trestu odňatia slobody, túto podmienku splnil dňa 18.08.2018.

Sťažnostný súd však musí konštatovať, že v prípade odsúdeného prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil existenciu tzv. druhej materiálnej podmienky podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Prvostupňový súd oprel svoje rozhodnutie o podmiennečnom prepustení odsúdeného o skutočnosť, že odsúdený absolvoval ambulatnú protialkoholickú liečbu a je výkone trestu odňatia

slobody prvýkrát, avšak v rozhodnutí neprišlo k adekvátnemu zohľadneniu charakteru spáchanej trestnej činnosti, ako aj ostatných rozhodujúcich okolností prípadu.

Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t. j. že nebude páchať proti spoločenskú činnosť a bude viesť život v súlade so spoločenskými záujmami. Podmienečné prepustenie je na mieste len vtedy, keď všetky okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že pre spoločnosť nie je reálne riziko recidívy odsúdeného, ak bude žiť na slobode.

Sťažnostný súd poukazuje na to, že trestná činnosť vyplývajúca z predchádzajúceho odsúdenia a spáchania dvoch totožných skutkov, dokonca v skúšobnej dobre podmienečného odsúdenia, nebola ojedinelé vybočenie z dodržiavania pravidiel stanovených právnych poriadkom. Odsúdený sa opakovane dopustil trestnej činnosti závažného charakteru, a preto od odsúdeného nemožno v budúcnosti očakávať, že povedie riadny život. Je možné preto konštatovať, že výchovné pôsobenie a pozitívne pôsobenie je možné iba počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody. Sťažnostný súd zdôrazňuje že pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti a taktiež aj prostredie, v ktorom odsúdený žil pred spáchaním trestnej činnosti.

Sťažnostný súd v tomto smere považuje za dôvodnú námietku prokuratúry týkajúcu sa trestnej činnosti, ktorú spáchal odsúdený s poukazom na trestný rozkaz Okresného súdu Ružomberok pod sp. zn. 1T 44/2016 zo dňa 20.06.2016 a sp. zn. 8T 30/2017 zo dňa 12.04.2017, z ktorých vyplýva, že odsúdený bol uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Je potrebné zdôrazniť, že uvedeného trestného činu sa odsúdený dopustil na totožnom mieste, obdobným spôsobom a voči tej istej poškodenej - družke. Prokurátor správne poukázal na to, že odsúdený sa do miesta pobytu poškodenej plánuje vrátiť a preto je na mieste skonštatovať, že v tomto prípade by podmienečné prepustenie odsúdeného bolo neprimerane zhovievavé vo vzťahu k potrebe ochrany poškodenej.

Taktiež je potrebné poukázať na skutočnosť, že odsúdený sa dopustil trestného činu druhovo rovnakého charakteru, pre ktorý mu bol uložený predchádzajúci podmienečný trest odňatia slobody. Táto okolnosť nasvedčuje tomu, že podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody nesplnil svoj účel a nejaví sa pre nápravu páchatel'a dostatočný. Práve skutočnosť, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia dopustil druhovo totožnej činnosti, svedčí o tom, že si z odsúdenia nevzal žiadané ponaučenie, ktoré by ho primálo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody očividne nemal na odsúdeného výchovný účinok a účel trestu je v prípade odsúdeného možný dosiahnuť len jeho úplným výkonom.

Sťažnostný súd zdôrazňuje, že predmetné skutočnosti mal prvostupňový súd zohľadniť pre potrebu významnejšej ochrany spoločnosti, pretože iba konštatovanie o polepšení odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody nie je celkom dostatočným odôvodneným očakávaním, že odsúdený povedie v budúcnosti riadny život.

Sťažnostný súd ďalej uvádza, že ak postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti a prístup k jeho povinnostiam je naozaj úprimný a zodpovedný, môže ho prezentovať a prejaviť do činov po vykonaní trestu odňatia slobody tak ako mu bol uložený. K čestnému prístupu patrí aj prevzatie zodpovednosti za svoje správanie v minulosti a najmä znášanie následkov. Ako už bolo tiež vyššie uvedené, jednou z predpokladaných podmienok na podmienečné prepustenie je aj splnenie predpokladu vedenia riadneho života v budúcnosti. Je plne v súlade so zákonom zohľadňovať nielen správanie odsúdeného vo výkone trestu, ale aj charakter trestnej činnosti a osobu odsúdeného, vrátane jeho trestnej minulosti, pri rozhodovaní o tom, či je možné odsúdeného podmienečne prepustiť.

Uvedené úvahy potom viedli sťažnostný súd k záveru, že napadnuté uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o podmienečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, bolo potrebné zrušiť. Sťažnostný súd sám rozhodol o zamietnutí žiadosti odsúdeného na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.